

FOLKLOR Û ZIMAN

Kovara Akademîk û Navneteweyî ya Xebatên Kurdî
International Academic Journal of Kurdish Studies

Cild/Volume: 3 Hejmar/Issue: 2

Çirîya Pêşîn, 2022



WEQFA
MEZOPOTAMYAYÊ

Folklor û Ziman

Cild: 3

Hejmar: 2

Sal: Çirîya pêşîn, 2022

Xwedî: Li ser navê Weqfa Mezopotamyayê Selim Ölçer

Berpirsa Nivîsan: Gevriye Atlı

Edîtor: Mustafa Aslan, Mikail Bûlbûl

Redaksiyon: Mikail Bûlbûl

ISSN: 2667-6435

Mîzanpaj: Ali Gûmûşel - aligumusel@gmail.com

Berg: Ali Gûmûşel

Navnîşan: Mezopotamya Eđitim Bilim Sanat Sađlık ve Kûltûr Vakfı

Urfa Yolu Üzeri, Çeysa Serhat Plaza. A Blok Kat:11 No:29

Çapxane: Bizim Büro Matbaacılık Zübeyde Hanım Mahallesi, 1. Cd. Sedef

Sok. 6/1, 06070 İskitler-Altındađ / Ankara

Numraya Sertîfikayê: 12469

Edîtor

Doç. dr Mustafa Aslan (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Mikail Bûlbûl (Weqfa Mezopotamyayê - Tirkîye)

Lijneya Edîtorîyê

Prof. dr Celîlê Celîl (Institut für Kurdologie - Awisturya)

Doç. dr Necat Keskin (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Mehmet Tayfun/M. Malmîsanij (Zanîngeha Mardin Artukluyê -Tirkîye)

Dr Hemin Omar Ahmad (Zanîngeha Soranê - Kurdistan/ Îraq)

Dr Ramazan Pertev (Zanîngeha Rouen Normandîyê - Fransa)

Lijneya Şewirmendîyê

Prof. dr Ebdulwehab Xalid Musa (Zanîngeha Newrozê - Kurdistan / Îraq)

Prof. dr Sabah Reşîd Qadir (Zanîngeha Raperînê - Kurdistan / Îraq)

Prof. dr Farûk Îsmâîl (Frei Universität Berlin - Almanya)

Prof. dr Şukrîye Resûl Îbrahîm (Zanîngeha Tîşkê - Kurdistan/ Îraq)

Prof. dr Tahirhan Aydın (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Prof. dr Bahîz Omar Ahmed (Zanîngeha Duhokê - Kurdistan / Îraq)

Doç. dr Abdurrahim Özmen (Zanîngeha Dîcleyê -Tirkîye)

Doç. dr Bextiyar Secadî (Zanîngeha Kurdistanê - Îran)

Doç. dr Mehmet Zahir Ertekin (Zanîngeha Bîngolê - Tirkîye)

Doç. dr Mustafa Öztürk (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Shahab Valî (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Süleyman Şanlı (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Canser Kardaş (Zanîngeha Mûşê - Tirkîye)

Hekemên Vê Hejmarê

Prof. dr Tahirhan Aydın (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Doç. dr Mustafa Aslan (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Doç. dr Canser Kardaş (Zanîngeha Mûşê - Tirkîye)

Doç. dr Mustafa Öztürk (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

Dr Ramazan Pertev (Zanîngeha Rouen Normandeyê-Fransa)

Dr Şehmus Kurt (Zanîngeha Mardin Artukluyê - Tirkîye)

NAVEROK

Gotar

- Şopên Gireyên Derûnî di Dastanên Kurdî yên Folklorî da
Omeed Sagvan Ahmed 145-170
- Dengbêjiya Jinan di Radyoya Erîvanê da
Habibe Polattağ 171-199

Wergêran

- Pêveberên kompleks ên nav+kar di kurmancîyê da.
Geoffrey Haig 201-248
- Paşeroja Zimanê Kurdî
Michael L. Chyet 249-258

Nasandina Pirtûkan

- Kitabê “Deyîranê Qerebegan û Sîwanî ser o”
Bîlal Zîlan 261-266
- Nasandina Pirtûka “Meryemnîgare”yê
Mustafa Zengin 267-271

Ji Edîtoran

Em bi hejmareka nû li pêşberî we ne. Di vê hejmara nû da gotarên zanistî, analîza berheman û nirxandina pirtûkan hene. Em dikarin bi kurtî wan weha vebêjin:

Omeed Sagvan Ahmed, di gotara xwe da, ku bi navê “*Şopên Gireyên Derûnî di Dastanên Kurdî yê Folklorî da*”yê ye, li ser çar destanan folklorîk; Zembîlfiroş, Hesoyê Şivan, Edûla Mistefabegê û Narîna Binefşî sekiniye û di van destanan da, di çerçoveya teoriya psîkoanalîtîk da analîza rengvedana kompleksên derûnî kirîye.

Habîbe Polatdag jî di gotara xwe da ku bi navê “*Dengbêjîya Jinan di Radyoya Erîvanê da*”yê ye, li ser dengbêjîya çar jinên dengbêj, Fatma Îsa, Aslîka Qadir, Belga Qado û Zadîna Şekir sekiniye û bi firehî hem behsa dengbêjîya wan kirîye hem jî nirxandina astengî û derfetên ku ji bo wan çê bûne, kirîye.

Di hejmarê da me cih daye du gotarên li ser zimanî ku ji îngilîzîyê hatine wergêran ku her du jî pir giring in. Ya pêşî gotara Geoffrey Haigî ye ku ji bo rêzimana kurmançî gelekî nirxdar e û ji aliyê akademîsyen Umran Altunkiliçî ve hatiye wergêran. Haig di gotara xwe ya bi navê “*Pêverên Nav+Kar di Kurmançîyê da*”yê da li ser pêveberên kompleks ku ji navekê û kareka alîkar pêk tê, sekiniye analîza rewşa wan ya argumentî û morfosentaktîk kirîye.

Gotara din a wergêranê jî ya Michael Chyetî ye û wî bi xwe ji îngilîzî wergerandiye kurmançîyê. Cyhet di gotara xwe ya bi navê “*Paşeroja Zimanê Kurdî*”yê da li ser stratejiyên nêzîkkirina kurdîya kurmançî û kurdîya soranî sekiniye û bal kişandiye ser helwestên negatîf û cudaker ku zîyanê dide prosesên standardîzasyonê.

Di beşa nasandina pirtûkan da jî du nivîsar hene ku yek bi kurdîya kirmanckî, yek jî bi kurdîya kurmançî ye û her du jî li ser folklorê kurdî ne. Ya kirmanckî li ser pirtûka Îdrîs Yazarî ya bi navê “*Deyîranê Qerebegan û Sîwanî Ser o*”yê ye û ji aliyê Bilal Zîlanî ve hatiye nivîsîn. Ya din jî li ser pirtûka “*Meryemnîgarê*”yê ye ku xebateka berhevkarîya çîrokên e, nivîskara pirtûkê Evîndar Şevîn e û Mustafa Zengînî li ser nivîsiye.

Ji bo vê hejmarê jî gelek kesan ked dan û alîkarîya me kir. Bi taybetî em spasîya hemû hekeman dikin ku bi xêra wan û têbînîyên wan gotar gelekî baştir bûn.

Edîtor

Mustafa Aslan, Mikail Bülbül